

Datum: 31 mei 2026

Geacht bestuur,

Op 12 mei 2026 ontvingen wij de uitnodiging voor de Algemene ledenvergadering van de VSE, inclusief de daarbij behorende vergaderstukken. Naar aanleiding van het bestuderen van deze stukken maken wij hierbij formeel bezwaar tegen conceptbesluit B uit het document "bijlage-ALV-VSE-9-juni-2026-verloop-herstelplan-en-mogelijk-overschot".

Het betreffende conceptbesluit luidt:

Het bestuur vraagt de leden in te stemmen om een mogelijk overschot aan vermogen per 1 januari 2027 ten opzichte van het lopende herstelplan binnen VSE te houden door het gelijkstellen van de definitieve schuld per 1 januari 2027 aan de voorlopige schuld zoals vastgesteld in 2023.

Op 18 mei 2026 hebben wij telefonisch reeds kenbaar gemaakt dat wij meerdere bezwaren hebben tegen dit voorgenomen besluit, onder meer wegen het ontbreken van een deugdelijke onderbouwing, onvoldoende motivering en het ontbreken van een juridische toetsing. Op uw advies leggen wij onze bezwaren hierbij schriftelijk vast.

1. Niet onderbouwd en onvoldoende gemotiveerd:

Naar ons oordeel ontbreekt een toereikende feitelijke en financiële onderbouwing van zowel onderdeel A als onderdeel B van de voorgestelde besluitvorming.

Uit de vergaderstukken blijkt weliswaar dat circa 60% van de aangesloten kerken geheel of gedeeltelijk is overgegaan tot betaling van de voorlopige schuldnota en dat inmiddels aanzienlijke bedragen (zo'n 28 miljoen) zijn ontvangen, maar essentiële informatie ontbreekt. Zo wordt geen inzicht gegeven in: de actuele prognose van het herstelplan (wat zijn de verwachtingen/toezeggingen van de verschillende gemeenten die nog niet over zijn gegaan tot betaling);

- de omvang van het overschot op dit moment en de prognose hiervan op 01-01-2027;
- de verhouding tussen reeds betaalde bedragen en de uiteindelijke schuldpositie;
- de financiële gevolgen voor individuele gemeenten (de definitieve schuldnota);
- de verwachtingen ten aanzien van nog niet betalende gemeenten;

- Niet inzichtelijk wordt gemaakt waarom wordt afgeweken van de eerder vastgestelde uitgangspunten en besluitvorming.

Zonder deze gegevens kan geen zorgvuldige beoordeling plaatsvinden van het voorgestelde besluit en de gevolgen daarvan voor individuele leden.

Daarnaast blijkt uit de stukken dat het verwachte tekort (eind 2022) per 1 januari 2027 is afgenomen door positieve rendementsontwikkelingen. Ook wordt expliciet vermeld dat de definitieve schuldnota, uitgaande van de huidige stand van zaken, mogelijk lager zou uitvallen. Tegelijkertijd wordt in het jaarverslag aangegeven dat met betrekking tot de dekkingsgraad van 68,9% er momenteel nog geen rekening is gehouden met de vervroegde aflossingen.

Onder deze omstandigheden ontbreekt een voldoende objectieve basis om al nu te besluiten een mogelijk overschot collectief binnen de VSE te houden. Zolang geen definitieve individuele schuldvaststelling heeft plaatsgevonden, kan niet worden vastgesteld of, en in welke omvang, sprake zal zijn van te veel betaalde bedragen door individuele gemeenten.

Daarbij achten wij tevens relevant dat de opkomst bij eerdere ALV's beperkt is geweest. Op de ALV van 2025 waren circa 66 (zo'n 27,5%) van de ongeveer 240 gemeenten vertegenwoordigd. Gelet op de aard en financiële impact van het voorgestelde besluit rijst de vraag of een beperkte vertegenwoordiging binnen de ALV behoort te kunnen beslissen over mogelijke individuele vermogensrechten van alle aangesloten gemeenten.

Voorts achten wij van belang dat onze gemeente de voorlopige schuldnota's heeft voldaan vanuit zorgvuldig financieel beheer, soms onder aanzienlijke financiële inspanning (gemeenteleden vragen om extra giften, acties, aanspreken van eigen vermogen). Als later blijkt dat bedragen boven de definitieve schuldpositie zijn betaald, ligt het vanuit redelijkheid, billijkheid en goed rentmeesterschap voor de hand dat deze bedragen aan de betreffende gemeenten worden terugbetaald.

2. Juridische bezwaren

Uit diverse documenten van de VSE blijkt dat steeds is uitgegaan van een individuele voorlopige schuldpositie per gemeente. Daarnaast is herhaaldelijk gecommuniceerd dat:

- Vervroegde aflossing van de schuldnota voor de individuele gemeente een rentevoordeel zou opleveren;
- Het gaat om een individuele schuldnota;
- Er mogelijk gekeken gaat worden naar compensatie bij vervroegde aflossing;
- Per 2027 een verrekening plaatsvindt over de eventueel teveel of te weinig in rekening gebrachte bedragen (*Besluittekst VSE Harmonisatie 16 maart 2023 onder C);
- Begin januari 2027 een definitieve schuldvaststelling zou plaatsvinden.

Het bestuur stelt in de vergaderstukken expliciet dat begin 2027 een definitieve berekening van de schuldnota zal plaatsvinden en dat de definitieve schuldnota, uitgaande van de huidige situatie, lager zou kunnen uitvallen dan de voorlopige schuldnota. Tegelijkertijd wordt voorgesteld de definitieve schuld gelijk te stellen aan de voorlopige schuld. Hierdoor wordt feitelijk afgeweken van de systematiek die in 2023 aan de gemeenten is gepresenteerd en waarop gemeenten hun financiële besluiten hebben gebaseerd. Zonder nadere motivering is niet inzichtelijk waarom van deze eerder vastgestelde systematiek wordt afgeweken.

Gemeenten mochten op grond van deze communicatie erop vertrouwen dat de voorlopige schuldnota uitsluitend een voorlopig karakter had en dat een definitieve individuele vaststelling en afrekening in 2027 zou volgen. Het thans voorgestelde besluit doorkruist deze gewekte verwachtingen. Bovendien wordt hiermee afgeweken van de uitgangspunten waarop gemeenten hun financiële keuzes en eventuele vervroegde aflossingen hebben gebaseerd.

Onze gemeente heeft de voorlopige schuldnota in 2024 volledig en versneld voldaan, conform de door de VSE verstrekte adviezen en in het gerechtvaardigde vertrouwen dat: Een definitieve individuele schuldvaststelling zou volgen; en eventuele verschillen zouden worden verrekend.

Daarbij achten wij van belang dat gemeenten die de voorlopige schuld al geheel of gedeeltelijk hebben voldaan, dit hebben gedaan op basis van de door VSE gecommuniceerde uitgangspunten. Het voorstel leidt ertoe dat gemeenten die vroegtijdig hebben betaald mogelijk financieel ongunstiger worden behandeld dan gemeenten die nog niet of slechts gedeeltelijk hebben betaald. Een dergelijke uitkomst achten wij moeilijk verenigbaar met het gelijkheidsbeginsel, het vertrouwensbeginsel, en het collectieve karakter van de regeling.

De stukken voor de ALV 2026 wekken echter de indruk dat de VSE thans beoogt een eventueel overschot collectief binnen de vereniging te houden, zonder voorafgaande individuele afrekening per gemeente.

Indien bij de definitieve berekening blijkt dat de definitieve schuldnota lager uitvalt dan de reeds betaalde voorlopige schuldnota, ontstaat naar ons oordeel ten minste een individueel verrekenings- dan wel restitutierecht van de betreffende gemeente. Het ligt daarbij voor de hand dat het verschil overeenkomstig de eerder gecommuniceerde systematiek van voorlopige en definitieve schuldvaststelling individueel wordt verrekend dan wel terugbetaald. Dit verschil moet naar ons oordeel dan worden aanmerkt als een gedeeltelijk onverschuldigde betaling als bedoeld in artikel 6:203 BW.

Daarbij geldt dat de betreffende aanspraken voortvloeien uit individuele rechtsverhoudingen tussen de VSE en afzonderlijke gemeenten. Naar ons oordeel kan een algemene ledenvergadering niet zonder meer beslissen over het prijsgeven of collectief bestemmen (het overschot onder de VSE te houden) van mogelijke individuele terugbetalingsrechten van haar leden, immers het betreft hier een individueel vorderingsrecht krachtens de wet.

Daarnaast achten wij het voorgenomen besluit mogelijk in strijd met de eisen van redelijkheid en billijkheid binnen verenigingsverhoudingen als bedoeld in artikel 2:8 BW. Eveneens rijst de vraag of een dergelijk besluit, indien aangenomen, vernietigbaar zou kunnen zijn op grond van artikel 2:15 BW wegens strijd met:

- de redelijkheid en billijkheid;
- een zorgvuldige besluitvormingsprocedure;
- dan wel de gerechtvaardigde verwachtingen die door eerdere communicatie van de VSE zijn gewekt.

Indien de VSE een verzoek wenst te doen om een eventueel overschot binnen de vereniging te behouden, ligt het naar ons oordeel meer voor de hand dat dit individueel aan gemeenten wordt voorgelegd nadat ook de definitieve schuldvaststelling heeft plaatsgevonden.

1. Conclusie en (sommatie-)verzoek:

Gelet op het voorgaande zijn wij van oordeel dat conceptbesluit B:

- Onvoldoende is onderbouwd;
- Onvoldoende zorgvuldig is voorbereid;
- Juridisch onvoldoende onderbouwd en mogelijk strijdig met eerder genomen besluiten, gewekte verwachtingen, het gelijkheids- en vertrouwensbeginsel en de redelijkheid en billijkheid binnen de vereniging.

Wij verzoeken u daarom nadrukkelijk:

Primair:

1. Conceptbesluit B in te trekken en deze niet ter stemming te brengen en overeenkomstig de eerder genomen besluiten het proces van de harmonisatie emeritaatsvoorziening voort te zetten;
2. Overeenkomstig eerdere toezeggingen per 1 januari 2027 een definitieve individuele schuldnota aan iedere gemeente te verstrekken;
3. En eveneens conceptbesluit C terug te trekken, nu conceptbesluit B niet ter stemming in gebracht wordt.

Subsidiair:

Eventuele voorstellen omtrent het behouden van een overschot enkel en uitsluitend na een individuele definitieve afrekening en in overeenstemming met de individuele afzonderlijke gemeente;

Tertiair:

Meer subsidiair verzoeken wij, indien het bestuur besluit het conceptbesluit toch aan de ALV voor te leggen, ondanks de eerdergenoemde bezwaren en verzoeken, expliciet in de besluitvorming hiervan op te nemen dat eerst een individuele definitieve schuldvaststelling per gemeente plaatsvindt, waarna gemeenten afzonderlijk kunnen besluiten een eventueel restitutiebedrag geheel of gedeeltelijk aan de VSE ter beschikking te stellen.

Tevens verzoeken wij u voorafgaand aan de ALV schriftelijk en inhoudelijk op dit bezwaarschrift te reageren en de overige leden hiervan eveneens op de hoogte te stellen.

4. Stemverklaring

Voor zover u de conceptbesluiten ongewijzigd aan de ALV voorlegt, verzoeken wij tevens onderstaande schriftelijke stemverklaring namens NGK Middelharnis mee te nemen in de besluitvorming:

- Onderdeel A: vóór
- Onderdeel B: tegen
- Onderdeel C: tegen

Indien u naar aanleiding van dit bezwaarschrift in overleg wenst te treden, kunt u contact opnemen via bovenstaand e-mailadres dan wel telefonisch via onze penningmeester.

Wij behouden nadrukkelijk alle rechten en wesen voor.

Met vriendelijke groet,